

EFEKCYJA ADMINISTRACJA:

Warszawa, Krak. Przedm. 71.

Telefon redakcji . . . 503-59
administracji 240-15Prenumerata miesięczna 4 zł. 50
kwartalna 15 „ 50
Numer pojedynczy 20 gr.

Rok II. Nr. 2

Religia w szkole

PRÓBY USUNIĘCIA WPŁYWÓW KOŚCIOŁA

W życiu polskim w ostatnich latach zaszła głęboka i poważna zmiana. Inteligencja nasza, do tej pory wyraźnie obojętna wobec religii i Kościoła, coraz liczniej garnie się pod jego skrzydła. Nasza młodzież akademicka, przed wojną hołdująca skrajnym kierunkom lewicowym, zastępująca Ewangelię Chrystusa „Kapitałem“ Marksa, dziś w przeważającej większości swej stoi pod sztandarem katolickim i narodowym. W całym kraju rozwija się Akcja Katolicka, głębsze staje się nasze życie duchowe. Wprawdzie jesteśmy spóźnieni w porównaniu z innymi narodami katolickimi, wprawdzie wznosimy dopiero fundamenty na szczytach przyszłości w blaskach Krzyża Chrystusowego — ale skończyła się już noc niewoli i politycznej i moralnej — idziemy na przód.

Nikt z nas nie wątpi, że Polska przyszłości musi być Polską katolicką, jaką była przez wieki pełne chwahy, ale stwierdzić należy, że nie braknie u nas ludzi, którzy za cel swego życia uważają zepchnięcie Polski z tej drogi. Kościół i wiara katolicka są im nienawistne jak sówom i nietoperzom blaski słoneczne. Fakt panowania myśli katolickiej wśród naszej młodzieży akademickiej przeraża ich — obmyślają więc środki przeciwdziałania.

Przedewszystkiem zwrócona jest uwaga na szkoły średnie i powszechne. Wśród nauczycielstwa polskiego znalazły się siły, poświęcające się szczepieniu w umyśle dzieci zasad sprzecznych z ideałami chrześcijańskimi. Taki Związek Naucz. Szkół Powszechnych („Ognisko“) służy ugrupowaniu politycznym wrogim katolicyzmowi. Duch antykatolicki panuje również w Związku Zaw. Naucz. Szkół Średnich... Tu i owdzie pracują gorliwie „spasowiaczy“, znani tępiciele wpływów Kościoła w szkole, wypelzają już i komunistyczni bezbożnicy z jakiegoś Lewicowego Zw. Zaw. Nauczycieli.

Coraz częściej pisma codzienne notują wystąpienia antykatolickie w rodzaju popisu delegatki Kuratorjum Lubelskiego p. SzczaWińskiej w Konopnicy, Zemborzycach, Łuszczewie, Glusku, Puławach....

Wpływowa ręka popiera rozwój Kół Młodzieży Wiejskiej, zorganizowanych przez radykalistów, nieznoszących Kościoła. Solą w oku dla maseńskich działaczy, coraz śmieiej u nas poczynających, staje się Harcerstwo

polskie, ożywione duchem katolickim...

Doszło wreszcie do pierwszej, zdaje się, próby jawnego usunięcia księdza prefekta ze szkoły powszechnej w Kazimierzu nad Wisłą, drogą skreślenia etatu. Ks. prefekta zastąpiono przez siły świeckie. Wywołało to sprzeciw rodziców katolików. Zapadła uchwała nieposyłania dzieci do szkoły, podpisana przez przeszło 100 osób. Zatem strajk szkolny w obrobie nauczania religii w państwie, w którym nauczanie religii w szkole jest nakazem Konstytucji (par. 120) oczywiście za pośrednictwem osób do tego upoważnionych przez Kościół.

Rzecz dziwna. Jeśli Konstytu-

cja Rzeczypospolitej Polskiej zawiera nakaz nauczania religii w szkole, a więc wprowadza religijne wychowanie młodzieży, w jaki sposób w szkołach naszych tolerowana być może agitacja przeciw takiemu wychowaniu? W jaki sposób zawód nauczycielski sprawować mają ludzie wrogo usposobieni do religii?

Czy o tem wszystkim nie wie Ministerstwo W. R. i Oświecenia Publicznego a zwłaszcza kierownicy odpowiednich działów?

Sądzymy, że społeczeństwo katolickie ma prawo wiedzieć dlaczego się tak dzieje i kto jest za to odpowiedzialny.

L. k

Życzenia noworoczne

NA ZAMKU

Dn. 1 stycznia 1930 r. Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjmował na Zamku życzenia noworoczne.

O godz. 10.20 życzenia złożyli członkowie kancelarii cywilnej, gabinetu wojskowego i protokołu dyplomatycznego. O tej samej godzinie oddział kompanii zamkowej zaciągnął wartę honorową w sali Mirowskiej.

O godz. 10.35 życzenia Panu Prezydentowi złożyli członkowie Rządu.

O godz. 10.45 do godz. 11.05 Pan Prezydent Rzpltej wysłuchał Mszy św. odprawionej w kaplicy zamkowej przez kapelana ks. Bojanka.

O godz. 11.20 Pan Prezydent Rzpltej przyjął w sali Marmurowej ks. kardynała Kakowskiego, a następnie w tejże sali życzenia złożyli marszałkowie Sejmu i Senatu.

O godz. 11.30 w sali Rycerskiej zgromadził się korpus dyplomatyczny. Pan Prezydent Rzpltej wszedł do tej sali w towarzystwie prezesa Rady Ministrów, ministra Spraw Zagranicznych oraz członków kancelarii cywilnej i gabinetu wojskowego. W imieniu korpusu dyplomatycznego przemówienie wygłosi nuncjusz papieski, a Pan Prezydent Rzpltej odpowiedział w języku francuskim.

O godz. 12 Pan Prezydent Rzpltej przyjął kolejno życzenia od zgromadzonych w kilku salach zamkowych przedstawicieli duchowieństwa, sądownictwa, kapituł orderów, wyższych uczelni, wojska, posłów i senatorów urzędników państwowych i organizacji społecznych.

Krew niewinnie mordowanych

WOŁA O POMSTĘ DO BOGA

MOSKWA, 31 grudnia. — W Sierpuchowie aresztowano nauczycielkę szkoły średniej, jak się następnie okazało siostrę b. dowódcy białej armii generała Kornilowa.

Aresztowano ją pod zarzutem uprawiania agitacji antysowieckiej i ukrywania się pod cudzym nazwiskiem. Kornilowa została rozstrzelana. Agencja Wschodnia.

MIŃSK, (Tel). — Władze sowieckie od szeregu miesięcy prowadzą zacieklą walkę z t. zw. ruchem narodo-demokratycznym wśród przedstawicieli inteligencji białoruskiej w ZSSR. Po jesiennej „czystce“ na kierowniczych stanowiskach w Mińsku, której ofiarami padli znani działacze białoruscy, jak Ichnatowicz, prezes Akademii, prof. Biceeta, Żylnowicz i szereg innych, przyszła obecnie fala „czystki“ na literatów i publicystów.

Na pierwszy ogień poszedł dorobek literacki znanego pisarza białoruskiego Józefa Puszczy. W jego u-

tworach władze centralne dopatrują się mieszczańsko-narodowo-demokratycznych odchyłań, co wszystko razem jest uznane jako t. zw. „ukłon na prawo“. Przeciwno Puszczy prasa sowiecka prowadzi zacieklą kampanję, którą należy rozumieć jako zapowiedź represyj.

Nominacja

Gen. Sławoj-Składkowskiego

Dnia 31 grudnia 1929 r. gen. bryg. dr. Felicjan Sławoj-Składkowski mianowany został zastępcą I-go wiceministra Spraw Wojskowych i szefa administracji armji.

Gen. bryg. dr. Ferdynand Zarzycki, który do tej chwili to stanowisko zajmował mianowany został generałem do zleceń I-go wiceministra Spraw Wojskowych i szefa administracji armji.

J. E. KS. NUNCJUSZ MARMAGGI

SKŁADA ŻYCZENIA P. PREZYDENTOWI RZPLITEJ

Składając w dniu Nowego Roku życzenia Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej, Dziekan Korpusu Dyplomatycznego, J. E. ks. Nuncjusz Franciszek Marmaggi, wygłosił poniższe przemówienie:

„Panie Prezydencie!

Jutrzenka Nowego Roku, który za każdym razem widzi zjednoczenie rozproszonych a nawet rozdzielonych członków wielkiej rodziny ludzkiej dokoła wspólnego ogniska celem wzajemnej wymiany życzeń szczęścia — zgromadza, jak gdyby w uroczystym obrzędzie, również oficjalnych przedstawicieli Narodu.

I oto my — członkowie Korpusu Dyplomatycznego, akredytowanego przy Pańskiej znakomitej Osobie — chociaż daleko od ogniska Ojczyzny, zebraliśmy się dzisiaj u Pana, Panie Prezydencie, przy skupiającym ognisku Polski, by w imieniu Monarchów i Zwierzchników państw, których reprezentujemy, oraz w naszym własnym imieniu złożyć Waszej Ekscelencji najszersze życzenia największej pomysłowości. Niech Wasza Ekscelencja je przyjmie zarówno dla szczęścia osobistego, jak i dla pomysłowości wielkiego i szlachetnego Kraju, którego losom Pan przewodniczy z wysokości tej historycznej siedziby z taką godnością i z prawdziwym „intelletto d'amore“.

Wśród zmiennej niestałości

ZMIANY W TARYFIE

Niemiecko-polsko-rosyjskiej

Dnia 3 stycznia 1930 r. zbiera się w Warszawie międzynarodowa komisja kolejowa z udziałem przedstawicieli kolei polskich, niemieckich i rosyjskich dla wprowadzenia zmian w taryfie towarowej polsko-rosyjskiej i niemiecko-polsko-rosyjskiej. Konieczność wprowadzenia tych zmian powstała z potrzeby dostosowania tych taryf do nowej taryfy towarowej, jaka obowiązuje na kolejach polskich od dn. 1 października 1929 r. Wynikiem prac komisji będzie zebranie wyczerpującego materiału, który posłuży do powzięcia ostatecznej decyzji przez konferencję międzynarodową zwołaną na dzień 6 lutego 1930 r. do Gdańska.

Ostateczne ustalenie stawek w nowych taryfach towarowych polsko-rosyjskiej i niemiecko-polsko-rosyjskiej zostanie dokonane na dzień 1 kwietnia 1930 r. i z dniem tym nowe taryfy te mają obowiązywać.

Demonstracje katolików

Przeciw represjom litewskim

KOWNO, (tel.). — W miejscowości Szaki odprawiono nabożeństwo na intencję prześladowanych stowarzyszeń katolickich przy licznych udziałach ludności. Intencja mszy jest nader przejrzysta, zwłaszcza gdy się ją zestawi z ostatnimi prześladowaniami biskupów litewskich.

spraw ludzkich są daty — niestety zbyt rzadkie! — kiedy mówi się, że na całą ludzkość splywa Boski tchnienie miłości, święty duch „rodziny“, dzięki któremu wszyscy czują się braćmi, lepiej niż kiedykolwiek oceniają dobrodziejstwa sił lidarności powszechnej i w podniosłym pragnieniu pokoju i zgody, w najwyższym wysiłku zachowania ich w nieskończoność odczuwają bezpieczeństwo i ufność, jak tu określiło piękne wyrażenie z pamiętnego aktu historii polskiej piętnastego wieku: „pod puklerzem miłości“ („sous le bouclier de l'amour“).

Dzień Nowego Roku jest wśród tych dat. Ten stały powrót, odbłask niewzruszonych praw Wszechświata przynosi nam jak gdyby chwilę wypoczynku, słodkiego i udzielającego się ciepła rodzinnego, co nas hartuje i odświeża dla spraw jutra; jutra, o którym wszyscy marzą, by było pokojowe i szczęśliwe.

Oby rzeczywiście stało się takim dla całej ludzkości dzięki opiece Bożej i dobrej woli ludzi, którzy zdają się coraz bardziej tęsknić do tego, by zrodziły się wśród nich uczucia wzajemnego zrozumienia, współpracy oraz szerszej, trwałej przyjaźni! Oby stało się takim, Panie Prezydencie, dla Polski! Nikt nie może wątpić, że przeszłość jest rękocią przyszłości. Oby, jeżeli chodzi o przeszłość, c wydarzenia roku, który dopiero co się skończył, to one wykazały — jak tego mamy dowód w znakomitej wystawie narodowej w Poznaniu — że nieprzerwany i regularny rozwój Pańskiego Kraju nie potrzebował wielu lat, by się wspinał na obłoki światu, lecz już, mimo kryzysu, przenikającego Europę, zapewnił Polsce pierwszorzędne miejsce wśród państw.

Cieszymy się z tego z całego serca, Panie Prezydencie, tembardziej, że w tem pierwszym dziesięcioleciu zmartwychwstania Pańskiego Narodu — a więc w okresie odbudowy — chodziło o utrwalenie losów Polski na całe wieki przez wyzyskanie najlepszych źródeł doświadczenia i patriotyzmu Narodu.

Składając życzenia Waszej Ekscelencji i Jego dostojnemu Rządowi, z uczuciami prawdziwej sympatii wieszujemy Nowego Roku wszelkim twórczym siłom Narodu, od najwyższych do najskromniejszych, miastu Warszawie, szlachetnej i gościnnej stolicy Pańskiej Ojczyzny, jak również ludowi, pracującemu w Ojczyźnie, a także tym, których zmienność życia powiodła na drogi pracy i honoru na obczyźnie. W ubiegłym roku widzieliśmy wielu z nich, powracających z za oceanu do ziemi przodków, jak w pielgrzymce religijnej, z oczami, pełnymi łez i radosnych wizerunków wskrzyszanej Ojczyzny.

Oby ten rok, który się zaczyna, Panie Prezydencie, zapisał się w rocznikach historii, jako jeden z najlepszych dla Pańskiej Ojczyzny, a także jako jeden z najszczęśliwszych dla całej współczesnej ludzkości“.

Heimwehra

Stronictwem politycznym

WIEDEN, 31 grudnia. — Górnoaustriacki organ Heimwehry „Oberösterreichische Tageszeitung“ propaguje dziś myśl radykalno-mieszcząskiego stronnictwa. Pismo wskazuje na to, że we wszystkich państwach europejskich istnieje opozycja mieszczańska, podczas gdy w Austrii funkcje opozycji spełnia tylko socjal-demokracja.

Z artykułu tego wynika, że liczne koła w obozie Heimwehry domagają się, aby Heimwehra zmieniła swoją dotychczasową taktykę i przetrzymała się w polityczne stronnictwo z własnym programem. Znaczący to oczywiście, że Heimwehra w przyszłych wyborach wystawiłaby swoich kandydatów. Ajencja Wschodnia.

WIEDEN, 31 grudnia. — Przesi-

Kardynał Seredyi

Następca kard. Gaspariego

RZYM, 31 grudnia. — Krazy tu pogłoska, że na następcę watykańskiego sekretarza stanu Gaspariego, który ma się podać do dymisji, upatrzony jest prymas Węgier kardynał Seredyi. — Aj. Wschodnia.

Rocznica zamknięcia

AKADEMJI PLATONA W 529 R.

Prasa włoska przypomina, że w roku bieżącym przypada tysiąc czterechsetna rocznica zamknięcia słynnej Akademji Platona przez cesarza Bizancjum Justynjana w 529 roku. — Akademia ta istniała przez 900 lat i dzięki niej dzieła Platona zachowały się do naszych czasów.

Ofiary pijaństwa

Czwierć miliona niewidomych

W Moskwie odbyła się ostatnio na rada przedstawicieli organizacji niewidomych z całej Rosji. Obecni na radzie przedstawiciele reprezentowali zgórą ćwierć miliona niewidomych, których liczba stale w zastraszający sposób zwiększa się pod wpływem nadmiernego spożycia samogonki i spirytusu denaturowanego. Narada doprowadziła do utworzenia centralnego związku niewidomych Z. S. S. R. Organizatorzy zapewniają, iż związek wkrótce powiększy liczbę swych członków przynajmniej do pół miliona, gdyż tyle ma być w Rosji niewidomych — głównie ofiar pijaństwa.

lenie w obozie Heimwehry trwa w dalszym ciągu. Powszechną uwagę zwraca fakt, że liczni przemysłowcy występują z Heimwehry.

Silne wrażenie wywarło też wystąpienie z Heimwehry rady dworu Pichla, który był przewodcą sekcji wiedeńskiej.

Papuzia choroba

Dziesiątku Niemcy

BERLIN, 31 grudnia. — Szalejąca od pewnego czasu w Berlinie epidemia „papuziej choroby”, rozszerza się. Nadchodzą wiadomości, że w Hamburgu zanotowano wypadki zaszłabnięcia. Dziś przewieziono do szpitala hamburskiego 6 osób, cierpiących na tę niezwykłą chorobę.

Niezwłocznie po przyjeździe lekarz wraz z sanitariuszką w sali specjalnie izolowanej, przystąpił do wstępnych oględzin chorych. Bezpośrednio po tem stwierdzono, że lekarz jak i sanitariuszka zarazili się „papuzią chorobą” i musiano izolować ich wraz z chorymi. Oboje gorączkują.

Papuga, od której zarazono się, w międzyczasie zdechła. — Aj. Wsch.

Z LOTU PTAKA

Moskwa. — Dnia 6 stycznia z Kraśnojarska wyrusza ekspedycja lotnicza, na poszukiwanie zaginionego w pobliżu cieśniny Beringa, amerykańskiego lotnika Eilsona. Na czele ekspedycji stanął lotnik Czudnowskij, który brał czynny udział w ekspedycji ratunkowej rozbitków „Italii”.

Amsterdam. — Według przewidywań międzynarodowego stowarzyszenia reklamy w Amsterdamie w r. 1930 Stany Zjednoczone wydadzą na reklamę w dziennikach i innych pismach periodycznych ponad 205 mld. dolarów, czyli przypuszczalnie o 20 milionów więcej niż w r. ub.

Moskwa. — Według doniesień z Baku, pierwszego stycznia otwarta została codzienna stała komunikacja powietrzna Moskwa—Baku—Teheran.

Tokio. — W japońskim przemyśle wełnianym daje się odczuwać ostry kryzys. M. in. wielka fabryka „Godo Keori” została zamknięta. Pracę utraciło 2.500 robotników. Również w innych fabrykach zmniejszono ilość dni pracy w tygodniu.

W OBLCZU NOWEGO ROKU

Zagadka jutra...

Któż nie stara się jej przeniknąć, odgadnąć, rozeznac, nim wymową faktów sama swoją treść wypowie? Któż nie wybiega myślą naprzód, by uprzedzić wyroki przeznaczenia i do ich tajemnego rytmu dostosować swoje życiowe poczynania?

Wszyscy więc starają się przeniknąć tajemnicę nadchodzącego roku. Zdarza się przy tej okazji, że własne marzenia biorą za kształty i za treść przyszłej rzeczywistości...

Tak np. socjalistyczny „Robotnik” uważa, że rok ubiegły „dobrze się zasłużył” dla socjalizmu i że wobec tego rok następny jeszcze dalej posunie realizację utopii socjalistycznej. To też — nie bez efektu komicznego — rzuca nawet „hasło” tego roku:

Pod znakiem czerwonego sztandaru socjalistycznego zwyciężysz!.. No, no! Czy nie nadto przesady i — megalomanji?..

Bo jeśli tyle i tak butnie gada się o tym „walczącym” i „zwyciężającym” socjalizmie, to może dobrze będzie przytoczyć, co o tej zapustnej maskaradzie słów gaworzy żydowski „Nasz Przegląd”:

przejście „cekawistów” do zdecydowanej opozycji nie było bynajmniej wynikiem jakichkolwiek ideologicznych, czy też programowych różnic pomiędzy „macierzą” pepesową, a nowym wydaniem „fraków”.

Walka toczyła się na gruncie kasiarsko - chorobowym, bezceremonjalnie wyzyskiwanym przez oba odłamy socjalistyczne jako podstawa finansowa dla rozbudowy aparatu partyjnego.

Była to dosłownie walka o

posady dla funkcjonariuszów partyjnych, nie mająca nic wspólnego z walką o zasady, czy też programy.

Na takim „tle” hasło „zwycięstwa demokracji”, mocno nadużywane przez pepesów — traci co nieco... humbugiem!..

Z innej beczki popijał przy Sylwestrze „Dzień Polski”. Przysnaje więc najprzód, że „konserwatyści wobec Nowego Roku (czytaj: wobec noworocznego gabinetu p. Bartla...) mają pozycję dość skomplikowaną”. Tej melancholijnej uwadze trudno się zresztą dziwić, choć na pociechę zostaje „Dniowi” myśl, że:

cóż dla konserwatysty znaczy jeden rok życia politycznego?

Konserwatysta o tyle bardziej od innych przedstawicieli myśli politycznej patrzy na świat specie aeternitatis, o tyle w dłuższej perspektywie dziejowej winien oceniać zjawiska, że naprawde słoneczny termin 365-dniowy wydaje się wiele za krótki, szczególnie dziś w Polsce, w której to coś, co się dzieje, co wstrząsa całym narodem, w ciągu ostatniego roku napewno się jeszcze nie dokonało!

To też na bilansowanie całości stosunków jest stanowczo za wcześnie.

Po czterech latach — za wcześnie?

Może za dziesięć lat być — za późno!

To też „Gazeta Polska” nie odracza terminów bilansu, jeno kwapi się z podsumowaniem tego, co jest, i przepowiedniami tego, co być powinno: najprzód więc stwierdza, że:

olbrzymia masa społeczeń-

stwa, nie ulegająca politykierskiej psychozie opozycji i wbrew jej intencjom wytwarza dobro powszechne, trwałe, systematyczne i coraz żywiej, nierzadko powodując nietajone zmartwienie ludzi chorych na przerost krytycyzmu,

a następnie oświadcza, że:

posiadając niewyczerpany zasób woli i energii podjąć musimy pracę „przegrupowania” społeczeństwa wedle jego zdolności, warsztatów pracy, jego bogactw duchowych oraz wedle jego najistotniejszych pragnień oddania w całości społeczeństwu i państwu swych pojedynczych wartości, składających się na całość kultury i dorobku państwowego.

Idea oparcia pracy w państwie i tytułów do reprezentacji na zasadzie sprawiedliwości i rzeczywistego pożytku społecznego przeniknąć musi w najdalsze kręgi zbiorowego życia.

O ile zawziętość myśli potrafiłmy ogarnąć skromnym naszym zmysłem, jest to zapowiedź zmian ustrojowych w sensie syndykalizmu. Ale Bóg raczy wiedzieć, czy nie jest to tylko ot tak sobie napisane...

W każdym razie 1930 r. będzie okresem, kiedy o kwestjach ustrojowych będzie się dużo mówić. W „Kurjerze Warsz.” b. marszałek, p. Trąpczyński otwarcie oświadcza, że:

wielkich nadziei, przywiązanych do zmian konstytucji w celu uzdrowienia ustroju państwowego, nie podzielam. Nie wątpię, że niektóre zmiany byłyby bardzo pożyteczne, np. podwyższenie czynnego prawa wyborczego na lat 24 zamiast dotychczasowych 21, wprowadzenie trybunału konstytucyjnego, wyjaśnienie tych punktów, które były powodem konfliktów w latach pomajowych. Za niepotrzebne zaś uważam powiększenie władzy prezydenta Rzeczypospolitej, poczem kończą uwagę ogólną:

wątpię, czy można w drodze papierowej ustawy zaradzić głównej bolączce naszej państwowości — brakowi poszanowania prawa!

No, tak! Oto kwestja... Dziesięć lat ubiegłych dobrze wyjaśniło, że brak nam instynktu poszanowania prawa. Czy Rok Nowy przyniesie zmiany?

Oto pytań!

PIĘKNE VOTUM ŻEGLARZY

DLA KOŚCIOŁA W GDYNI

GDYNIA, 31 grudnia. — Nawiazując do starej tradycji pracownicy Żegluga Polskiej ufundowali votum dla kościoła w Gdyni w postaci modelu starego okrętu z epoki kaprów królewskich. W niedzielę dnia 29 z. m. z gmachu Żegluga Polskiej wyruszył pochód z tym modelem, udając się do kościoła w Gdyni, gdzie po uroczystym nabożeństwie i przemówieniu ks. wikarego model zawieszono w głównej nawie.

Kościół w Gdyni jest jedynym kościołem w Polsce, z wiszącym w środku okrętem, co tak często spotkać można w kościołach np. Bretanii. Delegaci statku zostali po uroczystości podjęci obiadem. Ajencja Wsch.

CZYTAJCIE i rozpowszechniajcie POLSKĘ

I. SANDY.

W BŁĘDNEM KOLE

POWIEŚĆ (Tł. z francuskiego P.-wej)

42)

— Żal mi jej, — westchnął. — Ona jest dobra i bardzo poczciwa; ale ona nie może mi nic pomóc, bo mój ból jest we mnie — głęboko — na dnie duszy.

— A ten ból?

— Ten ból — to wspomnienie... to coś, co trwało parę minut — to straszne widziadło.

— Widziadła trzeba od siebie odpędzać precz!

— Odpędzone — wracają...

— To odpędzić je znowu!

— Kiedy ja już naprzód pewny jestem porażki!..

W przecigu 5 minut skończył we mnie to dziecko, którem byłem przez lat dwadzieścia, a zjawiał się jakiś człowiek nowy, z którym powoli się zaznajamiam.

— I to człowiek bardzo uzdolniony. Ostatni pański artykuł w „Kurjerze” był wprost znakomity.

Zarumienił się zlekka i ożywił na chwilę.

— Bardzo się cieszę, że zyskał pani uznanie.

— Nic dziwnego. Widać w nim wyrobienie i dojrzałość umysłu, zdumiewające u tak młodego człowieka.

— Ależ, pani, ja już mam ze sto lat!

— Niechże i tak będzie. W takim razie pozwól pan osobie młodszej od siebie o parę lat...

— O siedemdziesiąt pięć, jeśli jeszcze umiem rachować...

— Ho, ho! jaki z pana pochlebca! Nie poznaję pana. Co się to robi... taki dworak, taki kpiarz...

— A dawniej nie grzeszyłem uprzejmością?

— Niebardzo. Dawniej pan był nieśmiały, a żywy, gwałtowny...

— Nieśmiały i szczęśliwy zarazem. Mimo wrodzonej ambicji, wobec ludzi czułem się taki maleńki... Dziś zaś...

— A dziś?

— Dziś nie boję się już ludzi, bo widziałem rzeczy od nich większe...

Ona pytała go wzrokiem tak serdecznie, że musiał dokończyć...

...Widziałem tragedję ludzką. Jej oblicza zapomnieć się nie da. Ona zmienia zupełnie duszę człowieka. Ludzie wszyscy, bez wyjątku, przy niej wydają się tacy maleńcy...

— Wierzę panu, — rzekła z prostotą.

Ani cię ubolewania nie przesunął się po jej męskich rysach, tylko lekka zmarszczka przecięła jej czoło: starała się zrozumieć go, przeniknąć wrażliwą i przeczuloną duszę Sylwina aż do jej najskrytszych tajników. Powstrzymała się od wszelkich zewnętrznych oznak współczucia, od uścisku ręki, wzdychań i żalów, których istota mniej subtelna nie szczędziłaby w takiej chwili młodemu człowiekowi. Zgadywała sercem i rozumem, co jemu miłsze; natura dumna a bardzo opanowana i wyrobiona pomagała jej wmyśleć się w rodzaj jego cierpienia. Dopiero po dobrej chwili sama przerwała milczenie:

— Jedyną pociechą Laury obecnie jest to, że wasz brat trochę się ustakował, mniej często wychodzi z domu.

Nie śmiała dodać, że — mniej pije.

— Być może. Mało go widuję, — rzekł obojętnie.

— Więc to on? — zapytała.

Tym razem zachnął się — i skierował ku drzwiom.

— Sądzi pani, że mój brat sam mógł mnie tak boleśnie dotknąć? Niewiele on wpływa na bieg mojego życia.

— Już pan wychodzi, panie Sylwinie?

— Muszę być w biurze o 4-ej.

— To dobrze. Niech pan idzie...

Zawahała się. Otworzyła już usta, by coś powiedzieć, lecz nie mogła się zdecydować.

Wreszcie, patrząc mu prosto w oczy, powiedziała:

— Czemu właściwie nie miałabym panu powiedzieć tego, o czem wszyscy tu szepczą sobie na ucho?... Nie trzeba już kochać Wisienki, panie Sylwinie...

— Wychodzi za mąż? — zapytał spokojnie.

— Niestety, nie... Zresztą, widocznie niebardzo to pana obchodzi.

— Istotnie, jest mi to obojętne. Jeśli jednak pani uważa za stosowne informować mnie, co się stało z tą osobą...

— Jest fatalnie skompromitowana... Cóż się z nią stanie teraz?

— Ach!..

Panna de Lieussac spostrzegła, że Sylwin zbliżył się.

Cóż ona o tem wszystkim sądzi?... Ona go przecież już dawno ostrzegała, że Wisienki kochać nie warto. Widocznie domyśla się teraz prawdy... A może całe miasto już wie... Pocóż więc on osłaniał prawdę milczeniem?

Szarpany niepokojem, szedł ku drzwiom i mówił:

— Ludzie są podli... i ten co skrzywdził i porzucił to dziecko, jest też podły. Powiem mu to, gdy zajdzie tego potrzeba.

— Wiele serdeczności dla Laury, Sylwinie.

Jeszcze na ulicy dźwięczał mu w uszach miły ton głosu, jakim go zegnała panna Eugenia, nazywając go po prostu Sylwinem.

Dawniej wrzuciłby mi dowody takiej zyczliwości i przyjaźni, — myślał w duchu. — Dziś niczemu już nie wierzę.

(C. d. n.)

SZATA ZDOBI CZŁOWIEKA

Marcelina Charolles wtargnęła z hałasem do pracowni swego męża i podniósłszy od samego progu głos, rzuciła ostre pytanie:

— Czyś ty już pomyślał o jutrzejszym balu kostjumowym w Reducie? — Bal kostjumowy...??

Henryk Charolles spojrzal z wysokości swej drabiny bibliotecznej na żonę, jakby się dopiero obudził z długiego snu.

Właśnie od godziny był na tropie pewnego szczegółu, który mu był niezbedny do rzucenia decydującego światła na temat z XVI-go wieku, który opracowywał już od kilku miesięcy. Zapomniał o bożym świecie, cały pochłonięty nadzieją bliskiego rozwiązania swej ostatniej wątpliwości. Dusza jego utonęła po białka oczu w wiekach ubiegłych: myślał, czuł, rozumował kategorjami tych lat.

— Czy myślał o balu kostjumowym...? Pod wrażeniem miazdzącego głosu Marceliny począł mrugać szybko swemi delikatnymi oczami poza okrągłymi szklami okularów, jakby go ukłuło ostre południowe światło. Takim rażącym światłem było światowe życie i wymagania jego żony.

— Słuchaj — powiedziała już słodszym głosem — odłóż tę książkę i

przynajmniej raz jeden zapomnij o tych papierzyskach!

— Ależ, Marcelino, przecież wiesz, że to są dokumenty. Prawdziwe białe kruki.

— Gwiżdż na twoje białe kruki. Cały dom ich jest pełen. Pływają nawet w mojej łazience.

— Ależ, moja droga, przecież ja jestem historykiem.

— Dobrze, dobrze. Ale to nie racja, żeby np. taki Filip - August był utopiony u nas w wannie.

Biedny uczony zrobił jakiś niewyraźny gest, oznaczający koniec dyskusji.

— A właściwie, o co ci chodzi, moja droga?

— Widzisz, nareszcie coś realnego powiedziałeś. Chodzi mi o to, że licząc na ciebie, że mi nie odmówisz swego cennego towarzystwa na tym kostjumowym balu.

— Marcelino, to niemożliwe. Czyż ja już teraz nie jestem w kostjumie? Niech ci ten widok wystarczy.

— Owszem, widzę, że mój twój wiek — a jeszcze przecież stu lat nie dźwigasz na swoich barkach — wyglądasz naprawdę, jak stara sowa, żyjesz jak szczer w bibliotece i... i... ja już mam dosyć takiego życia...

Była bliska płaczu.

— Ależ, moja droga, ja ci przecież zostawiam zupełną swobodę. — Ty mnie zostawiasz samą, a gdy się kiedy zdecydujesz, by wyjść razem do ludzi, znosić muszę przedziw-

ne tortury. Ciągłe mi brzęczyś nad uszami: „Marcelino, czy my już idziemy? Ja się nudzę. Marcelino spóźnił się do domu... Jakby kto w Jommu na nas czekał. Chyba te twoje Karole Wielkie, czy Lwie Serca, czy różne inne kreatury średniowieczne Otóż oznajmiam ci, że całe to towarzystwo będzie na ciebie jutro cierpliwie czekało, bo jutro musisz ze mną pójść na ten bal.

— Ależ, jakżeż ja się ubiorę, w co...? Będę wyglądał jak błazen...

— To mi jest wszystko jedno. Ale ponieważ bardzo mi ciebie żal, więc sama postaram się o kostjum dla ciebie.

— Gdybyś mogła znaleźć coś takiego...

— No, nie wiem.

— Może coś w rodzaju habitu zakonnego. To byłoby najprostsze.

— Dobrze. Będę szukała. Nie niepokój się, coś zawsze znajdzie. Tymczasem pa! do widzenia. — A nie zamarudz się znowu z temi twojemi wielkościami z zaświata.

Wyszła, pozostawiając go na pół oszołomionym. Ale kto spisie jego przerażenie, gdy na drugi dzień o 6-jej wieczorem Marcelina znowu wpadła jak błyskawica do biblioteki.

— Haniu, już mam kostjum dla ciebie!

— Oh, mój dobry Boże!

To tylko kostjum Don Juana. — Ależ Marcelino, tyś chyba oszalał...?!

Z pewnem zdenerwowaniem odpaliła.

— Nie, nie oszalałam. Ale, widzisz, trochę już było zapóźno i nie było wyboru. Zaledwie udało mi się to dla ciebie znaleźć.

— Jakżeż ja będę w tem wyglądzie? — O, zapewne nie jak Don Juan. Załowała już bardzo, że go namówiła tak brutalnie na ten bal. Jeszcze ją tam skompromituje, albo będzie znowu zanudzał swoim niustannem:

— Marcelino, kiedy wyjdziemy? Spóźnimy się do domu?

Wogóle już była zmęczoną tem jego niedbalstwem, naukowością i niekulturalnością.

Wtem otworzyły się drzwi pokoju, a w nich zjawił się Henryk Charolles, — lecz jakżeż zmierzony! Czy to był jej mąż, bojaźliwy, cichy i zawsze nierówny uczony historyk? Rozum tylko jej mówił o tem, bo wszystko inne zaprzeczało temu. Przed nią stał prawdziwy, wykwinny, błądy w obramowaniu czarnej barwy swego kostjumu, wysmukły Don Juan wieku 17-go.

— Czy już jedziemy? — zapytał. Nawet zmieniło się brzmienie jego głosu. Głos Marceliny zmieknął również.

Odpowiedziała zupełnie innym tonem: — Tak, mój drogi, już czas!

Pojechali. W samochodzie Marcelina rzuciła od czasu do czasu ciekawe spojrzenia na Henryka, nie mogąc otrząsnąć się jeszcze z poprzedniego wrażenia.

— Jakże to zabawne — myślała.

Nigdybym nie przypuszczała, że on jest taki wysoki i że się tak zmieni, gdy zdejmie z nosa te swoje przebrzydłe okulary...

To samo wrażenie odniosło całe towarzystwo. Było poprostu oczarowane Henrykiem. W mgnieniu oka został otoczony gronem rozbawionych pań.

Jakby pod dotknięciem czarodziejskiej różdżki, zbudziły się w nim jakieś siły atrakcyjne, stał się naraz rozmownym, wesołym, coraz żywszym i bardziej pożądanym.

Co gorsza — według Marceliny — miał zupełną świadomość swego nowego stanu. Otaczające panie nie kępowały go zupełnie. Człuli się swobodnym. Bawił się świetnie.

Gdy wreszcie w jednym momencie zauważyła, że Henryk zbytnio nachylił się do jednej z pań i uśmiechnął bardzo przyjaźnie, — nie wytrzymała.

Powstała szybko, przebiła się wśród tłumy do królującego nad całym towarzystwem Henryka i pociągnawszy go za łokieć, szepnęła cicho:

— Henryku! już jest bardzo późno. Jąbym już chciała wracać do domu. Nudzę się!

On spojrzal na nią, tak, jakby jeszcze wczoraj ona to uczyniła i powiedział, jakby powiedziała ona:

— Jeżeli się nudzisz, moja droga, to wracaj. Ja się bawię znakomicie!

Germaine Beaumont.

„Matin“, przerob. Teodor Prus.

Czytajcie i rozpowszechniajcie Polskę

!!Płaski ZEGAREKI! Z WIECZNYM NIETŁUKACEM SIĘ SZKŁEM. Nowy wynalazek!! tylko 7.50.

Wysyłamy pocztą za zaliczeniem elegancki zegarek nikielowy s. „Chronometr“ — Chód dwiżeczny na kamieniach. Wyregulowane do minuty z gwarancją za dobry chód na 8 lat. Lepszego gatunku 9.50, 11.50, 15, 18, 21, 25, 35, 40, 45, 51, 60 i 85 zł. Na rękę z paskiem 11, 17, 21, 25, 30, 35, 40, 50 i 57 zł. Z francuskiego nowego złota „Płacke D'or“ niczem się nie różni od prawdziwego złota 14 kar. 15.50, 2 szt. 30, 3 szt. 44 zł., ręczne z paskiem lepszego gatunku 20, 25, 37, 45, 55, 65 zł. Budziki stołowe 15, 17 i 20 lepszego gatunku 25, 30 i 40 zł. Łańcuszki z nowego złota p. zł. 2.15, 3, 3.75, 4.85 i 6 zł. Za koszta przesyłki i opakowanie płaci kupujący.

Fabry. Skład Genewskich Zegarków „MONTRE“ WARSZAWA, SIENNA 27. Oddział 12. Firma istnieje od roku 1900. Nagrodzona wieloma złotymi medalami i krzyżami. Za broń naszych zegarków otrzymujemy setki listów dziękczynnych.

FUTRA RATA

godniejsze i najtaniej
Przerabianie i reparacja futer, fasony modne, robota solidna. Kacprzyk, Nowogrodzka 27, telefon 249-08.

Fabryczny Skład Pończoch i Trykotaży

Franciszek KRAKOWIAK
Warszawa, Chmielna 30 wprost hotelu Royal. Tel. 179-53
Poleca wyroby własnej fabrykacji po cenach fabrycznych.

MEDALE ZŁOTE!

Petersberg 1916r., Warszawa 1927r.
ORTOPEDA
ANT. KUGLER
MARSZAŃKOWSKA Nr. 42
telefon 146-52.
Poleca najnowszych ulepszeń: protezy, aparaty ortopedyczne, pasy brzuszne i przepuklinowe, wkładki na płaską stopę i obuwie ortopedyczne.

KRAWIEC MĘSKI

C. Borkowski
W Warszawie, Marszałkowska 57-a.
Telefon 235-96.
Przyjmuje obstalunki z własnych i powierzonych materiałów, po cenach przystępnych. Solidnym udzielany kredyt.

SZKOŁA KROJU

przyjmuje zapisy, codziennie przyjeżdżnym locum na miejscu
Czesław Kurowski
Magazyn Ubiorów Męskich
Warszawa
Wspólna 37. Tel. 101-70.

PIORA WIECZNE

reparuje specjalny zakład po cenach przystępnych
Kuliński i S. Zajac
Nowy-Swiat 33 w podwórzu
Tel. 149-29.

FUTRA

Wielki wybór najnowszych modeli paryskich. Ceny przystępne. Warunki dog.
M. Pleszowski
Chmielna 36. Tel. 65-51.

MEBLE

gotowe oraz nazamówienia stołowe, sypialnie, gabinetowe, solidnym na RATA, wytwórni własnej, poleca F. Urbankowski
Wileza 20 róg Kruczej

PATEFONY prawdziwe poleca

GŁÓWNY SKŁAD
ADAM KLIMKIEWICZ
Warunki dogodnie Marszałkowska 154. Cenniki bezpłatnie

Zakład Ślusarsko - Mechaniczny

Warszawa, ul. Leszczyńska 7-a (Powiśle)
prowadzony przez długoletniego kierownika Szkoły Rzemiosł XX. Salezjanów
wykonuje solidnie, terminowo i tanio: Instalacje wodociągowe elektryczne, okucia okien i drzwi, balkony, balustrady, ogrodzenia cementarne, żaluzje do drzwi i okien sklepowych tudzież wszelkie reparacje.

Czytaj i rozpowszechniaj „RODZINE POLSKA“

Fabryczne Składy Mebli

M. KLASURA
Warszawa, Żórawia Nr. 2 i Chmielna 6.
Poleca meble gwarantowane do brock: sypialnie, stołowe, gabinety, salony oraz pojedyncze sztuki: szafy, kredensy, biblioteki, biurka stoły, oraz wyroby tapicerskie i t. p. Ceny niskie.
Sprzedaj także na raty.

„ORTOPEDIA“

Protezy nowoczesne Pasy lecznicze Rupturowe bandaż Gumowe pończochy POLECA **W. Lachowicz** Warszawa MARSZAŃKOWSKA 123

Obuwie Lecznice

(zagodzące dolegliwości guzów dna-wych i prostujące paluch) poleca zakład ortopedyczny.
ANT. KUGLER
Marszałkowska 42 tel. 146-52
Medale złote: 1916 r., 1927 r.
Firma katolicka.

ZAKŁAD KAMIENIARSKI

Wykonuje: Roboty marmurowe, granitowe z piaskowca i reparacje takowych Ceny konkurencyjne.
Nowy-Swiat Nr. 38. Tel. Nr. 145-92.

KRAWIEC MĘSKI

Władysław Godłowski
Warszawa, Nowogrodzka 11, m. 13.
Telefon 406-61.
Przyjmuje wszelkie obstalunki z własnych i powierzonych materiałów. Ceny przystępne.

MEBLE LUKSUSOWE.

Gabiny, sypialnie, sypialnie, salony mahoniowe złoczone, klubowe garnitury skórzane nowe i okazalne. Wybór pięknych kompletów okazalych, po niebywale niskich cenach, lecz gotówką. — Proszę sprawdzić ewentualnie odnowiczylnym częściowy kredyt. Krucza 34, STEPAŃSKI. Prosimy adres zachować.

Krawiectwo dla znawców

Robota elegancka tania. Dobr. dodatki. Kredyt podług budżetu.

St. Szulecki

WARSZAWA
Mokotowska 71 m. 45. I p.

„Wielka OKAZJA“

KUPNA I SPRZEDAŻY
Antyków, dzieł sztuki, mebli i obrazów
N. WENTKOWSKI
Jasna Nr. 12 tel. 170-99

Ważne dla Pań!

SUKNIE BALOWE
Wielki wybór, ratami. Futra najtaniej na 18 mies. spłat.
Br. Unkiewicz
ul. Hoża Nr. 54 m. 2.

TOLEDO

Znany Zakład Krawiecki
ST. NOWAKOWSKIEGO
Nowy-Swiat Nr. 62. Telefon 213-38.
poleca najnowsze fasony. Przyjmuje zamówienia z własnych i powierzonych materiałów i wszelkie roboty w zakres krawiectwa wchodzące. CENY PRZYSTĘPNE.

Krawiec męski
A. KOWALEWSKI
Warszawa, Krucza 34, pierwsze piętro, front, tel. 128-01.
Poleca wykwinną robotę z własnych i powierzonych materiałów. Solidnym udzielamy kredytu.

Matko, tylko
puder, mydło i krem
BEBE SZOFMANA
uczynią twe dziecko zdrowem i kwitnącem.
Farby laktery i chemikalja
Zdzisław Rudnicki
Warszawa, Podwale 13
tel. 335-22 i 191-80.

BUTY ZDROWIA

wykonuje
SZEW C ORTOPEDYSTA
A. BIERNACKI
Elektoralna 19.

Jedyny Chrześcijański

DOM POŃCZOSZNICZY
JULIAN CYBULSKI
Warszawa, Nowy-Swiat 38. Telefon 148-15.
poleca pończochy, skarpetki i reformy w wielkim wyborze.

NA RATA I ZA GOTÓWKĘ!

wykwinne ubiory męskie
poleca firma:
CZYŻEWSKI Złota 15.

Gilzy patentowane z podwójną

watką „DANDY“ patent Nr. 71 i Polskiej wytwórni gils „ZNICZ“
Bronisław Szybowski i S-ka
Warszawa, Marszałkowska 48, tel. 162-48.

Stefan Klewin

Warszawa, Chmielna 27, telef. 161-83.
POLECA KONFEKCJE MĘSKĄ oraz rękawiczki, damskie reformy, pończochy i rękawiczki, po cenach przystępnych.

NOWOCZESNA WYTWORNIA

STEMPLI I KLISZ KAUCZUKOWYCH
Z. GASIOROWSKI
WARSZAWA, ul. ŻYTNA 27

Fabryka luster i szlifiernia szkła

B-cia BABICZ
Warszawa, Solec 77, tel. 150-02.
Lustra meblowe i galanteria szkła techniczne oraz wszelkie roboty w zakres szklarstwa wchodzące.

Pracownia

Artystyczno - Rzeźbiarsko - Kamieniarska
K. R. KOZIŃSKIEGO
ul. Powązkowska 25 (18) 76) domy własne przy bulwarze tramwajów elektr. Warszawa. Tel. 98-52. Konto czekowe P.K.O. 12282. Domniki z granitu, marmuru i piaskowca. Budowa grobów i roboty budowlane.

Optyk Amerykański

stosuje szkła AROSCOPIC, które zupełnie nie męczą oczu. Jako też wykonuje sumienne recepty pp. lekarzy, oraz wszelkie reparacje tanio, dobrze i na poczekaniu.
Optyk A. REDZISZ
Szpitalna 10.

CENA NUMERU w Warszawie i na warszawskich dworcach kolejowych 20 groszy. Przedpłata miesięcznie w Warszawie i na prowincji 4 zł. 50 gr. zagranicą 4 zł. 80 gr.

CENY OGŁOSZEN: Za wysokość 1 millim. lub za jego miejsce. Układ 5-szpaltowy: w tekście 60 gr., za tekstem 50 gr., wzmianki 1 zł. 50 gr. Układ 7-szpaltowy 30 gr. Drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy 50% taniej. Ogłoszenia tabelaryczne i fantazyjne skończone o 50% drożej. Ogłoszenia Przyjmuje się tylko za gotówkę.

Kultywujmy tradycję

ZAMIAST ŻYCZEŃ NOWOROCZNYCH

Tradycja — ma w sobie moc, piękno, siłę, wiążącą nas bezpośrednio z przeszłością — puściłą dziadów i pradziadów.

Tradycja — to nie pusty frazes, mający przelotne znaczenie zjedzenia rybki wigilijnej, choinki, wielkanocnej szynki i jaj, lub też wypitej szklancy wina na powitanie nowego roku.

Tradycja — jest czemś znacznie ważniejszym, potężniejszym: jest ona czią dla wiary praocjów, głęboko zakorzeniona w pokolenia; jest ogłosem poszumu skrzydeł husarji, w której wsłuchani mali i wielcy, krzewią w sobie rycerskiego ducha; jest obrządkiem świętym, zakorzenionym głęboko w dusze i serca pokoleń, który pozwolił im przetrwać lata niewoli w świętej wierze katolickiej i polskości.

Dlatego tradycje zachowywać i kultywować należy, by nie wyzbyć się wiary ojców, nie wykorzenić z siebie cech narodowych i ducha rycerskiego.

A idące lata coraz smutniejszym w doświadczenie brzemieniem kładą się na barki nasze.

Modą stało się wyzbywanie się tradycji, modą są — naleciałości międzynarodowe, wprowadzające dziwaczne obyczaje i zwyczaje, nieraz uwłaczające kardynalnym zasadom moralności. Młodzież hołduje temu zastuchana w jazgot murzyńskiego jazz-bandu. „Bo to modne, bo to niesie z sobą, tak popularną dziś „amerykanizację” życia.

Czasem tylko smutek opanuje serce, przyjdzie chwila zastanowienia i wtedy...

Wtedy jesteście sobą...

Dziś, gdy stajemy u progu Nowego Roku, warto o tem pomyśleć, uzmysłowić sobie, że, wraz z zanikiem tradycji, stajemy się gatunkowo niżsi, wyzbywając się pewnego sentymentu, romantyzmu, którym opromieniona jest przeszłość i związana z nią tradycja. A gdy w kontemplacyjnym nastroju poszperamy w zakamarkach naszych dusz, spostrzeżemy, iż dużo tego romantyzmu drzemie w nas, ukrytego głęboko, jakby zawstydzonego obecnym porządkiem rzeczy, a jednak prężnego, drogocennego,

EPIDEMJE

Skutkiem zimna nikną

Ostatni raport tygodniowy departamentu służby zdrowia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych stwierdza znaczny spadek liczby zachorzeń na choroby epidemiczne w całym kraju, co tłumaczy na leży wpływem zimna, powodującym zanik epidemij. Jedyne choroby odry wykazała dalszy wzrost do 1000 wypadków, w czasie gdy w poprzednim tygodniu zarejestrowano tylko 800 wypadków.

upominającego się o swe nieprze-dawnione prawa.

A ten nawrót do tradycji potrzebny nam jest dziś bardziej niż kiedykolwiek; w nim bowiem tkwi nasza siła rasowa i narodowa, tak bardzo potrzebna dla wzmocnienia spójności wewnętrznej społeczeństwa, w obliczu

wzmoczonych apetytów odwetowych naszych wrogów z Zachodu i zapuszczającej swe przednie straże komuny ze Wschodu.

O tem pamiętajmy w obliczu Nowego Roku!

Ro-Mar.

O OŻYWIENIE RUCHU BUDOWLANEGO

W OBRADACH MIAST WIELKOPOLSKICH

Kwestja budowy mieszkań rozpatrywana była na posiedzeniu zarządu Koła miast Wielkopolskich, na którym wysunięto następujące postulaty: 1) zmienić postanowienia ustawy o podatku od lokali w ten sposób, aby cały ten podatek przeznaczyć na cele budowy mieszkań (obecnie tylko 2 proc. idzie na rozbudowę), oraz aby miasta, po-

bierające go, korzystały z niego bezpośrednio, a nie odsyłały wpływów do ogólnego funduszu rozbudowy, skąd otrzymują te sumy z powrotem z opóźnieniem, trudnościami i kosztami administracyjnymi;

2) znosić stopniowo ustawę o ochronie lokatorów, co zmusi wiele osób zajmujących duże mieszkania do ograniczenia się do mniejszych mieszkań oraz do przebudowy dużych na mniejsze;

3) przeznaczyć wszystkie wolne kapitały ubezpieczeń społecznych wyłącznie na cele budowlane.

NA FALACH ETTERU

Program Polskiego Radjo na piątek, 3-go stycznia.

WARSZAWA: 12.05—13.10 Koncert gramof. 15.20 Przegląd wydawnictw. 16.15—17.15 Muzyka. 17.15 Jak zwierzęta chronią się przed zimą. 17.45 Koncert mandolinistów. 19.25—19.40 Muzyka gramof. 20.05 Pogadanka muzyczna. 20.15 Koncert symf. z Filh. Warsz.

KRAKÓW: 12.05—13.10 Koncert gramof. 16.00—16.25 O kółkach abstynenckich w szkole. 16.25—17.15 Koncert gramof. 17.15—17.40 Wśród książek francuskich. 17.45 Transm. z Warsz. 18.45 Kom. narciarski. 20.00—24.00 Transm. z Warsz.

POZNAŃ: 13.05—14.00 Koncert gramof. 17.05—17.25 Odczyt p. t.: Z terenów misyjnych. 17.25—17.45 Kurs jęz. ang. 17.45—18.45 Recital fortep. i pianisty T. Demetriescu. 19.05 — 19.30 Odczyt p. t.: Gwara w literaturze. 19.30—19.50 Silva rerum. 19.50—20.10 Odczyt p. t.: Kultura i religja Eskimosów. 20.15—22.00 Koncert z Warsz. 22.45—23.10 Lekcja tańców. 23.10—24.00 Muzyka tan.

KATOWICE: 12.05—13.00 Koncert gramof. 16.20—17.15 Koncert gramof. 17.15—17.45 O powstaniu gór. 17.45—18.45 Koncert z Warsz. 19.05—19.50 Polska na tle gospodarki światowej. 19.50—19.55 Ludzie rocooca. 20.00—20.05 Kom. Zw. Młodzieży Pol. 20.15 Koncert z Filh. Warsz.

WILNO: 11.58—12.05 Transm. z Warszawy. 12.05—13.10 Muzyka z Warszawy. 12.05—13.10 Muzyka gramofonowa. 13.10—13.20 Transm. z Warsz. 16.15—17.00 Koncert popal. 17.15—17.40 Audycja dla dzieci. 17.45—18.45 Transm. z Warsz. 18.45—19.15 Audycja wesoła. 20.05—23.00 Transm. z Warsz. 23.00—24.00 Muzyka tan.

ZAGRANICZNE: 19.30 Ryga. Koncert symfoniczny. 19.30 Wiedeń. Transm. z Opery. 19.30 Sztutgart. Wieczór w Paryżu — słuchowisko. 19.35 Monachjum. Transm. z Opery. 20.00 Królewice. Koncert symf. 20.20 Wrocław. Admirał — słuchowisko. 21.00 Londyn. Koncert międzynarodowy Anglja — Belgja — Niemcew. 21.00 Koenigsbrunnen. Król Dawid — oratorjum Honeggera. 22.20 Praga. Koncert muzyki społecznej.

WYSTAWA PRZECIWGRUŻLICZA

W WARSZAWIE

Komitet stołeczny „Dni Przeciwigruźliczych” w porozumieniu z Polskim Związkiem Przeciwigruźlicznym organizuje w Warszawie bezpłatną Wystawę Przeciwigruźliczą, która jest urządzona w gmachu Kinematografu Miejskiego. Wystawa trwać będzie przez cały styczeń.

Wystawa ma charakter wybitnie dydaktyczny, a celem jej jest pouczenie szerokich mas ludności o tem, co to jest gruźlica i jakie są objawy zachorowania, co czynić należy, by się ustrzec zarażenia, jak postępować w razie zachorowania, gdzie szukać fachowej bezpłatnej pomocy lekarskiej, oraz zobrazowanie zapomocą wykresów ogromu klęski społecznej, jaką powoduje gruźlica.

Wystawa dzieli się na działy: naukowy, statystyczny, poglądowy, propagandowy — przedstawione obrazowo zapomocą tablic, wykresów, przezroczy, zestawień i t. d. Komitet „Dni Przeciwigruźliczych” i Związek Przeciwigruźliczy, mając na celu tylko program dę przeciwigruźliczą, nie pobierają żadnej opłaty za wejście na Wystawę. Ci zaś, którzy zechcą wspomóc finansowo akcję prze-

ciwigruźliczą, mają możliwość nabycia w pawilonie wystawowym nalepek przeciwigruźliczych w cenie od 10 groszy.

Międzynarodowa konferencja kolejowa

W dniu 9 stycznia r. b. rozpoczyna się w Warszawie obrady międzynarodowej konferencji kolejowej z udziałem przedstawicieli kolei polskich, niemieckich i czeskosłowackich.

Zwołanie tej konferencji ma na celu omówienie zmian, jakie zaszyły w taryfie związkowej polsko - niemieckiej, z uwagi na konieczność dostosowania tej taryfy do nowych wewnętrznych stawek kolejowych, obowiązujących na kolejach polskich od 1 października r. bież.

Obrady tej konferencji toczyć się będą w sali konferencyjnej ministerstwa komunikacji. Konferencja potrwa 2 do 3 dni.

TANIO
SZYBKO
BEZPIECZNIE

SAMOLOTY

Polskich Linij Lotniczych

„LOT”

przewożą codziennie pasażerów, pocztę i towary

sieć komunikacji powietrznej obejmuje:

Bydgoszcz - Katowice - Kraków - Lwów - Poznań - Warszawa - Gdańsk - Brno - Wien

Informujcie się:

ustnie - pisemnie - telefonicznie

BYDGOSZCZ
Lotnisko Tel. 19-19.

KATOWICE
Lotnisko Tel. 135 i 145.

KRAKÓW

BIURO MIEJSKIE ul. Szpitalna 32. Tel. 32-22. Lotnisko-Rakowice Tel. 25-45.

LWÓW

BIURO MIEJSKIE ul. Jagiellońska 20. Tel. 45-71. Lotnisko, Skanów i Pola Janowskie Tel. 29-36.

POZNAŃ

BIURO MIEJSKIE Wały Zygmuntów 4. Tel. 53-16. Lotnisko - Ławica Tel. 67-11.

WARSZAWA

BIURO ZARZĄDU Marszałkowska 153. Tel. 5-71, 5-72, 5-73. Lotnisko - Mokotów we wschodniej ul. Topolowej Tel. 8-50, 8-60.

GDANSK

Lotnisko Wrzeszcz-Langfuhr Tel. 415-31.

BRNO

Letiste Tel. 42-66.

WIEN

Biuro Reprezentacji I. Tgethoffstrasse 7. Tel. R-31-0-84. Lotnisko-Aspern Tel. R. 48-5-60.

W miejscowościach posiadających kasowni-ki oświetlone sprzedają bilety i udzielają informacyj również Polskie Biuro Podróży „ORBIS”, oraz oddziały „Międzynarodowego Towarzystwa Wagonów Sypialnych”.

40-stolecie

ENCYKLIKI RERUM NOVARUM

Z okazji 40-lecia encykliki Rerum Novarum (15 maj 1891 — 1931) p. Delcourt - Haillet, prezes Centrum katolickiego w Paryżu powziął inicjatywę zorganizowania międzynarodowej pielgrzymki do Rzymu, gdzie pracodawcy i pracownicy wszystkich narodów złożą Ojcu św. hołd i wyrazili wdzięczność robotników całego świata.

Wszystkie narody proszone są o udział w tej pielgrzymce, która odbędzie się w dniach od 12 do 18 maja 1931 r.

Każda narodowość winna wyznaczyć delegata zamieszkującego w Rzymie, któryby wszedł do Komitetu międzynarodowego, przygotowującego uroczystości i wspólne manifestacje.

Według dyrektyw świętej Kongregacji urzędnicy i robotnicy katolicy każdego kraju winni zorganizować związki zawodowe, które wyślą do Rzymu po jednym przedstawicielu robotni-

W styczniu 1930 r. zostanie urządzona w Tow. Zachęty Sztuk Pięknych wystawa jubileuszowa prof. Teodora Axentowicza. W związku z tem Tow. Zachęty Sztuk Pięknych zwraca się z uprzejmą prośbą do posiadaczy obrazów pędzla jubilata o udzielenie ich na wystawę. Zgłoszenia przyjmuje kancelarja Zachęty — Pl. Małachowskiego 3, tel. 9-51, w godzinach od 10—3.

Pożądane są przede wszystkim obrazy kompozycyjne i obrazy z dawniejszego okresu działalności mistrza.

Samolotem podróżujesz nad chmurami i oparami, w słońcu i czystym powietrzu.

MAGAZYN UBIORÓW MĘSKICH
W. PERENDYKA
Warszawa.

Senatorska 8. Tel. 67-17.

Na każdy sezon nowości.